

febea

FÉDÉRATION EUROPÉENNE DES FINANCES
ET BANQUES ÉTHIQUES ET ALTERNATIVES
EUROPEAN FEDERATION OF ETHICAL AND
ALTERNATIVE BANKS AND FINANCIERS

*EUROPSKA FEDERACIJA ETIČNIH I
ALTERNATIVNIH BANAKA*

REAB – Reporting Ethical and Alternative Banks *Izveštaj etičnih i alternativnih banaka*

(neslužbeni prijevod)

Main results 2016/ *Glavni rezultati istraživanja za 2016*

ETHICAL FINANCE

By the people, for the people

Etično financiranje-Od ljudi, za ljude

Prikaz potrebitosti djelovanja alternativnih banaka u Europi

Zanimanje za etično i alternativno bankarstvo još uvijek je u porastu među institucijama u bankarskom okruženju. U Svibnju 2015 godine, Europski gospodarski i socijalni odbor (EESC) je naveo FEBEA-u (Federaciju) kao primjer najbolje prakse u Europi, sposobnu za promicanje raznolikosti unutar europskog bankarskog sustava, što je izneseno u njihovom novom službenom mišljenju o ulozi zadružnih i štednih banaka, te o vezanoj nužnosti prilagodbe Europske financijske regulative. (ECO/371)

“Ovo istraživanje je izvrstan način predstavljanja informacija o važnosti članica Federacije FEBEA-e”

Ovaj događaj predstavlja uspjeh za naš rad i djelovanje, te ojačava spremnost Federacije da ustraje u razvitku i proširenju strukturiranog alternativnog pristupa tradicionalnom bankarstvu.

FEBEA je neprofitna organizacija koja, u skladu sa svojim statutom, ima za cilj razvijanje etičnog financiranja utemeljenog na solidarnosti u Europi kroz širenje informacija i sudjelovanje građana.

U tom smislu, ima za cilj:

- podržati razmjenu informacija i iskustava te suradnju između nacionalnih mreža i korisnika društvene ekonomije i financiranja u Europi ili unutar europske zone slobodne trgovine
- zastupanje svojih članica unutar EU institucijam, kao i drugih financijskih institucija i političkih organizacija;

- stvaranje financijskih i bankarskih instrumenata potrebnih za ostvarenje vlastitih ciljeva.

Zahvaljujući **etičnim bankama** „institucija bankarstva“ vraća se na put prekinut početkom dvadesetog stoljeća, te ponovno postaje instrument razvoja za područje novih društvenih i ekoloških inicijativa. Taj put ide u smjeru suprotnom od onoga kojeg su izabrale komercijalne banke, sve više orijentirane na korištenje financijskih poluga za akumuliranje profita, čime doprinose „financijalizaciji“ ekonomije i stvaranju uvjeta za ozbiljne financijske krize, koje stalno utječu na živote milijuna građana.

U ovom je kontekstu i kreiran **Izveštaj etičnih i alternativnih banaka (REAB)**. Cilj tog istraživanja je bio ispitati modele poslovanja članica Federacije i proučiti njihove pristupe aktivnostima alternativnog i etičnog financiranja, kao što je opisano u FEBEA-inoj Povelji o vrijednosti, te kroz taj proces doći do brojčanih podataka o reprezentativnosti FEBEA-e unutar europskog pokreta etičnog bankarstva. Da bi se ostvario tako zahtjevan cilj, osmišljeno je i provedeno uobičajeno istraživanje na uzorku od 26 članica Federacije u 2016. godini. Podaci za 2015. godinu bazirali su se na 85% uzorka (22 članice). Samo je podatak o ukupnoj imovini baziran na 100% uzorka (s preostalim podacima iz 2014. god.)

REAB - Izvještaj etičnih i alternativnih banaka u praksi predstavlja istraživanje članica tj. predstavnika Federacije, koji su prihvatili FEBEA inu Povelju opisanu u nekoliko varijabli na koje su nadodane i neke nove sa svrhom dobivanja informacija o reprezentativnosti FEBEA-e. Ovogodišnje Istraživanje predstavlja drugo izdanje Izvještaja REAB u kojemu je osvježen i moderniziran upitnik, s fokusom na najvažnije indikatore kako članice ne bi trošile vrijeme na pitanja koja se mijenjaju uglavnom samo dugoročno.

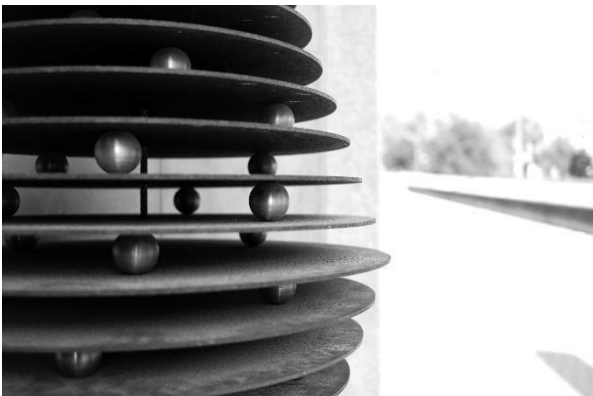
REAB – Ciljevi Izvještaja

odredili smo sedam glavnih ciljeva koje želimo postići provedbom REAB Istraživanja :

1) Podaci o reprezentativnosti FEBEA-e:

Europska komisija traži više informacija o reprezentativnosti organizacija europske razine sa kojima surađuje i koje sudjeluju na projektima koji podliježu reviziji.

Ovo je istraživanje dobra prilika za distribuciju tih podataka, kojima se može pokazati težina FEBEA-ine reprezentativnosti;

2) Usklađenost članica sa FEBEAinom Poveljom o vrijednostima

Povelja FEBEA-e navodi etične namjere njenih članova. Sistem razvijen kroz Istraživanje REAB donosi nam set indikatora koji otkrivaju karakteristične razlike u pristupu svake pojedine članice vrijednostima Povelje, otkrivajući tako uz njihove odlike i određene slabosti.

3) Primjeri najboljih praksi članica FEBEAe

Među članicama Federacije rašireno je nekoliko vrsta različitih praksi: provjeravanja društvenih pojava, mjerenja društvenog utjecaja, tehnike sudjelovanja sudionika i ostalo. Istraživanje REAB daje nam mogućnost identifikacije tih praksi te razmjene s ostalim članicama

26 ČLANICA FEBEA-E SU:

APS Bank – Malta
Banca Etica – Italija
Banque Alternative Suisse – Švicarska
Caixa Pollença – Španjolska
Cassa Centrale – Italija
Cassa Padana – Italija
Cassa Rurale di Bolzano – Italija
Cooperative Bank of Karditsa – Grčka
Ebanka – Hrvatska
Credal – Belgija
Crédit Cooperatif – Francuska
Caisse Solidaire – Francuska
Cultura Bank – Norveška
Ekobanken – Švedska
Etimos – Italija
Femu Qui – Francuska
Fiare – Španjolska
Hefboom – Belgija
LaNef – Francuska
Merkur – Danska
Oekogeno – Njemačka
SIDI – Francuska
FranceActive – Francuska
SEFEA – Italija
Sklad 05 – Slovenija
TISE – Poljska

4) Baza podataka o etičnom bankarstvu

S ciljem praćenja trendova u etičnom i alternativnom bankarstvu kroz određeni vremenski period korisno je imati povijesni arhiv podataka o članicama koji omogućava FEBEA-i povijesni pregleda o nastajanju i razvoju ovog financijskog fenomena. Istraživanje REAB je prilika za

stvaranje baze podataka o porastu broja članica i njihovom djelovanju.

5) **Stvaranje ugleda i lobiranje za etične banke** Institucije EU spremne su surađivati sa članicama FEBEAe na polju etičnog financiranja i podržati njegov razvoj. Stoga je potrebno osigurati da institucije bolje razumiju tko smo i čime se bavimo. Istraživanje REAB prikazuje određene značajke članica FEBEAe kako bi ih se pouzdano razlikovalo od tradicionalnog bankarstva.

6) **Propaganda (Oglašavanje)**

Predstavlja snažno sredstvo sa širenje svijesti o mogućnostima etičnog bankarstva kako među potencijalnim ulagačima, tako i među tražiteljima kredita. Zajednička kampanja oglašavanja na teritoriju Europe može biti odličan način komunikacije rezultata dobivenih REAB Istraživanjem, i utjecanja na bankarsko okruženje.

“FEBEA je neprofitna organizacija koja, u skladu sa svojim statutom, ima za cilj razvijanje etičnog i na solidarnosti utemeljenog financiranja u Europi kroz širenje informacija i uključivanje građana”

7) **Analiza utjecaja** Interes za inovativne financijske instrumente kao SII -Social impact investment (Ulaganja u društveno poduzetništvo) i SIB -Social Impact Bonds (Ulaganja u društvene obveznice) u porastu je kako u Europi tako i u cijelom svijetu. Posljedica te činjenice je zanimanje javnosti koje potiče razvoj analize utjecaja i standardizira alate za mjerenje tih utjecaja. Svi podaci koji se tiču članica FEBEAe poslužiti će u pripremi buduće analize utjecaja u radu etičnih i alternativnih banaka.

Glavni rezultati istraživanja

Podaci jasno pokazuju, premda ne baš homogeno, da su članice FEBEAe predane Povelji o vrijednostima Federacije. Dakle u potrazi za različitim i etičnim modelima financiranja one pronalaze i neekonomsku korist uz već postojeću financijsku, i trenutno pokušavaju financirati projekte iz realne ekonomije. S druge strane, konvencionalne bankarske institucije još uvijek investiraju u postojeće dionice i derivatne proizvode u potrazi za velikim profitom na kratak rok, koji sve teže ostvaruju.

Nadalje, čak i ako razlika između TBL (Triple bottom line: people, planet, prosperity) aktive i redovne aktive nije sasvim razumljiva, FEBEAine članice pokazuju visok omjer imovine sa ostvarenim udjelom dodane okolišne i društvene vrijednosti, promovirajući tako financijsku održivost, te time predstavljaju pionire na području društvenog investiranja u Europi.

FEBEA u brojkama

ČLANICE:

26 članica u 14 zemalja

13 banaka

13 finansijskih institucija

Geographical distribution of FEBEA members. Google Maps

FINANCIJSKA VELIČINA:

ukupna imovina: 30.5 milijardi eura

više od 670,000 klijenata

više od 18 milijardi eura kredita

više od 9.8 billion euros in TBL

(Triple bottom line-people, planet, prosperity) imovini

više od 33 milijuna eura dobivenih

iz EU fondova

Očito je da članice Federacije, premda ponekad djeluju po vrlo različitim poslovnim modelima, imaju zajednički fokus na financiranju realne ekonomije i projekata koji stvaraju realnu dodanu vrijednost za društvo i okoliš.

Prosječna stopa kapitala uvećanog za depozite prema ukupnim obvezama : 63%

Prosječna stopa udjela imovine iz realne ekonomije prema ukupnoj imovini: 81%

Prikupljene informacije su se pokazale korisnima za bolje razumijevanje što zapravo predstavljaju alternativne i etične financijske institucije i koje su njihove značajke, kako za banke tako i za nebankarske institucije, a ispale su vrlo različite u smislu veličine, strategija investiranja, poslovnih modela, učinka i internih praksi.

Struktura Federacije:

više od 3,300 zaposlenih

više od 250 poslovnica

više od 200,000 dioničara

više od 240,000 štediša

Podaci istraživanja su pokazali da je segment koji predstavlja FEBEA unutar europskog bankarskog i financijskog sistema vrlo malen, ali su također pokazali da taj segment ima nekoliko osobitosti koje mu omogućuju da djeluje kao „nadahnuta manjina“ na financijskim tržištima.

TRANSPARENTNOST:

postotak članica koje primjenjuju praksu provjere podrijetla sredstava izvan obveznih bankarskih standarda : 81%
postotak banaka članica koje otkrivaju podatke o alociranju imovine (u 2014.g.): 87.5%

Podaci iz ovog izvještaja mogu pomoći FEBEAi da raspoláže novim, pouzdanim brojčanim podacima te da ojača alternativnu i etičnu financijsku kulturu na europskoj razini, i u privatnim i u institucionalnim okruženjima.

U SLUŽBI OPĆEG DOBRA:

Postotak članica koje primjenjuju praksu procjene neekonomskih koristi uz zahtjeve za kredite : 70%;
postotak članica koje nude razne pogodnosti za društveno i okolišno angažirane projekte: 75%;
postotak članica koje nude društveno angažirane financijske usluge: 82%

Struktura REAB Istraživanja, temeljena na vrijednostima Povelje Federacije, bila je učinkovita u prepoznavanju i procjeni specifičnih značajki alternativnih financijskih

institucija. Indikatori razvijeni ovim Istraživanjem mogu se korisno upotrijebiti prilikom procjene koliko ustvari konvencionalne Banke uzimaju u obzir posljedice, u smislu pozitivnog i negativnog prelijevanja utjecaja, njihovog ponašanja na financijskim tržištima.

PARTICIPATIVNO I ANGAŽIRANO UPRAVLJANJE :

prosječan omjer između najviše i najniže plaće unutar članica Federacije (2014): 3.75

postotak članstva koji koristi etične principe poslovanja u vlastitoj internoj regulativi: 95%

Vidimo se iduće godine s rezultatima Istraživanja REAB za 2017!

A FEBEA publication

This document is property of FEBEA a.i.s.b.l,

European Federation of Ethical and Alternative Banks and Financiers

Rue du Progrès 333/5, B1030 Brussels, Belgium — N.E. 0477446767

Ph.: +39 049 7648000

Fax: +39 049 7648009

E-mail: secretariat@febea.org

Web: www.febea.org

© FEBEA 2016